

KỶ KIỂM TRA KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG
HỌC SINH LỚP 11 CẤP THPT – SỞ GD&ĐT HÀ NỘI
NĂM HỌC: 2024 – 2025

Môn: Ngữ Văn

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian giao đề

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU

Đọc bài thơ sau:

CÁNH ĐỒNG BUỔI CHIỀU

Nguyễn Khoa Điềm

Có một nhà thơ đi mãi vào cánh đồng buổi chiều

Lỡ chớm gốc rạ sau mùa cấy gặt

Mùi thơm lúa khoai thân thuộc

Nói gì, hờ tiếng reo cỏ may

Mùa thu vừa trở lại?

Nhà thơ cúi xuống tìm hạt mồ hôi bỏ quên

Trên mặt đất

Bao người đã mất, đang còn

Sóng âm thầm sau rặng tre khuất lấp

Không một dấu vết

Những mặt ruộng nứt nẻ.

Chúng ta vẫn bưng bát cơm trắng mỗi ngày

Thật đơn giản, hiển nhiên, như hơi thở

Không còn nhớ có bao giọt mồ hôi trên mặt ruộng

Bao nhiêu bùn, bao nhiêu khổ đau

Khi mồ hôi trở nên quá rẻ

Kẻ ranh ma trở nên quá giàu

Đã lâu nhà thơ lại về với cánh đồng làng

Hít sâu hương thơm no ấm

Nhận ra trong mỗi khuôn mặt đen sạm

Những tháng ngày bỏ quên

Bằng bước chân chậm rãi

Nhà thơ lặng lẽ nói gót người nông dân đi mãi

Mặc cho ngôi sao hôm xa ngái dẫn đường

Thăm thẳm ngõ quê rom rạ

Trái tim lăn tròn êm ả...

(Báo Nhân dân ngày 28/11/2007, <https://nhandan.vn>)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Hãy chỉ ra dấu hiệu hình thức để xác định thể thơ của bài thơ.

Câu 2. Ở 5 dòng thơ đầu, cánh đồng buổi chiều được khắc họa qua những chi tiết nào?

Câu 3. Chỉ ra và làm rõ hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ điệp ngữ trong những dòng thơ sau:

Chúng ta vẫn bưng bát cơm trắng mỗi ngày

Thật đơn giản, hiển nhiên, như hơi thở

Không còn nhớ có bao giọt mồ hôi trên mặt ruộng

Bao nhiêu bùn, bao nhiêu khổ đau

Câu 4. Trình bày cảm nhận về hình ảnh mồ hôi - một tín hiệu nghệ thuật của bài thơ.

Câu 5. Nỗi day dứt của nhà thơ về *Những tháng ngày bỏ quên* nhắc nhở anh/chị điều gì không thể lãng quên trong cuộc sống? (Trả lời trong khoảng 7 dòng).

II. VIẾT

Câu 1: Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích những dòng thơ dưới đây trong bài thơ “Cánh đồng buổi chiều” của tác giả Nguyễn Khoa Điềm:

Đã lâu nhà thơ lại trở về với cánh đồng làng

Hít sâu hương thơm no ấm

Nhận ra trong mỗi khuôn mặt đen sạm

Những tháng ngày bỏ quên

Bằng bước chân chậm rãi

Nhà thơ lặng lẽ nói gót người nông dân đi mãi

Mặc cho ngôi sao hôm xa ngái dẫn đường

Thăm thẳm ngõ quê rom rạ

Trái tim lăn tròn êm ả.

Câu 2: Trong cuốn sách “Cho đi là còn mãi” có đoạn:

Nếu tay bạn lúc nào cũng đút sâu vào trong túi, bạn sẽ không thể nào bắt tay người khác, không thể dang tay ôm ai đó vào lòng, hay không thể bày tỏ những cảm xúc của tình yêu

thương... Và bạn sẽ không thể lớn lên thành người - chừng nào bạn chưa học được cách rút bàn tay ra khỏi chiếc túi ích kỷ của mình.

(Azim Jamal & Harvey McKinnon, *Cho đi là còn mãi*, NXB Trẻ, 2010)

Từ gợi dẫn trên, anh/chị hãy viết một bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bàn về cách sống biết chia sẻ đối với tuổi trẻ hiện nay.